

SOFT-SKILLS ЯК ПІДҐРУНТЯ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ У ПРОФЕСІЙНУ ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ХІМІЇ

*Стрижак Д.О.
Полтава, Україна*

На сучасному ринку праці широко набуває значення наявність soft skills (в перекладі з англійської м'які навички), що дозволяє розглядати кандидата на вакансію не лише як фахівця своєї галузі, а й як особистість. Історія виникнення поділу на soft-skills та hard-skills, тобто на соціально-орієнтовані та професійні, сягає Сполучених Штатів Америки 60-х років ХХ століття.[1] На теренах України даний поділ навичок використовується відносно нещодавно.

Наявність як soft-skills, так і hard-skills важливою характеристикою майбутніх учителів хімії. Тому важливо приділяти достатню увагу розвитку як професійних (жорстких) навичок, які полягають у володінні своїм предметом на глибокому рівні, так і розвитку універсальних компетенцій (м'яких навичок), що дозволяють вміло організовувати освітній процес, ефективно комунікувати з учнями та колегами, відображають вміння працювати у форс-мажорних ситуаціях та групових проєктах. Таким чином, можемо вважати, що soft-skills лежать в підґрунті використання практико-орієнтованого підходу в професійній підготовці майбутніх учителів хімії, адже підхід передбачає поєднання як теоретичних професійних знань, так і практичних умінь та навичок.[2,3]

Використання практико-орієнтованих завдань, що ґрунтуються на груповій та проєктній діяльності здобувачів освіти та передбачають побудову і проведення фрагменту уроку або позакласного заходу з хімії, розширюють можливість майбутнім учителям хімії розвивати власні компетентності. До прикладу, групові проєктні завдання формують та розвивають у студентів комунікативні навички, навички тайм-менеджменту, вміння критично та творчо мислити, а також аналізувати як інформаційні матеріали та ідеї, так і стан освітнього середовища. Завдання, які спрямовані на виконання лабораторних досліджень та експериментів, підвищують ефективність формування у здобувачів освіти уважності, відповідальності за власні дії, впливають на розвиток аналітичного мислення та плануванні своєї науково-дослідницької діяльності.

Таким чином, бачимо наскрізний зв'язок між формуванням soft-skills та практичними навичками у здобувачів вищої освіти, у навчанні яких використовується практико-орієнтований підхід. Завдяки поєднанню професійних знань та універсальних компетентностей, майбутні учителі хімії є готовими до майбутньої професійної діяльності на високу рівні.

Список використаних джерел:

1. Kolb, D. A., Kolb, A. Y. (2005). Learning styles and learning spaces: Enhancing experiential learning in higher education. *Academy of Management Learning & Education*, 4(2), 193-212.

2. Бондарчук С. М. (2020). Soft skills як ключова компетенція сучасного вчителя. Педагогіка та освіта, (44), 38-45.
3. Камінська Л. А., Ільченко О. М. (2021). Формування soft skills майбутніх учителів хімії засобами проектної діяльності. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, (26), 109-115.

РОЛЬ СТУДЕНТСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ З ФІЗІОЛОГІЇ В ПІДВИЩЕННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ

*Сухомлин Т.А., Весніна Л.Е., Запорожець Т.М.,
Сухомлин А.А., Юдіна К.Є.
Полтава, Україна*

Фізіологія належить до фундаментальних інтегральних дисциплін в медицині, що робить її вивчення критично важливим для здобувачів вищої медичної освіти. Вивчення фізіології передбачає опанування студентами інтегральних, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, а саме, здатності розв'язувати складні медичні задачі, вміння застосовувати здобуті знання на практиці, ознайомлення з фізіологічними методами досліджень функцій організму, що в подальшому дасть змогу інтерпретувати результати досліджень та діагностувати різні захворювання. Таким чином, фізіологія надає студентам знання та вміння для подальшого вивчення клінічних дисциплін та стимулює розвиток клінічного мислення, що необхідно для професійної підготовки майбутніх лікарів [3].

Предметні студентські олімпіади – це творче змагання здобувачів освіти, що демонструє вміння застосовувати накопичені теоретичні знання. Студентські олімпіади також можна розглядати як одну з форм ініціативної самостійної роботи здобувачів медичної освіти [4]. В ході підготовки до олімпіади учасники вивчають додаткову літературу з предмету, що сприяє поглибленню базових знань. Предметні олімпіади допомагають підвищувати якість навчання, стимулюючи інтерес та мотивацію студентів до більш активного вивчення дисципліни [2].

Організація та підготовка до I етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з фізіології на кафедрі фізіології Полтавського державного медичного університету здійснюється відповідно до Положень про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади [5]. Проведення студентської олімпіади потребує ретельної роботи колективу кафедри з відбору та підготовки учасників, розробки конкурсних завдань та чітких критеріїв оцінювання відповідей, вибору журі та апеляційної комісії [1]. При відборі учасників олімпіади враховуються такі критерії, як середній бал успішності, відсутність академічної заборгованості з дисципліни, участь у роботі студентської наукової групи. Викладачі кафедри забезпечують підготовку закріплених за ними учасників згідно затверджених планів. Завдання для олімпіади включає кілька блоків: тестові задачі (кількість правильних відповідей може варіювати від 0 до 3), завдання для перевірки